

Ja jūs vēlaties mieru ...

Mērķis: Izpētīt saistību starp valodu un kultūru un lingvistisko dažādību valodā.

Līmenis: pamatskola (11-14 gadi)

Ilgums: Desmit mācību stundas (viena stunda 45 min.)

Avots:

<https://dl.dropboxusercontent.com/u/82051251/webEDILICenrevisio/www/Suportdid/resllenpau.htm>

Starppriekšmetu saikne: vēsture, māksla un kultūra.

Uzdevumi:

- Apzināties, kā neverbālā valoda atšķiras dažādās kultūrās vai vienas kultūras dažādu paaudžu cilvēkiem.
- Atklāt jēdziena "miers" skaidrojumu dažādās valodās/kultūrās, salīdzināt ar dzimto valodu.
- Attīstīt mākslinieciskās prasmes.

Norises apraksts: Pamatnostādnes ir adresētas skolotājiem un ir atdalītas no faktiskajām, skolēniem paredzētajām darblapām.

Papildu pasākumi / tālāka attīstība: Šajā aktivitātē iesakām integrēt citas valodas, kas ir saistošas dotajā kontekstā, tostarp minoritāšu un reģionālās valodas, piemēram, valodas kuras ir pārstāvētas klasē.

Pamatnostādnes:

1.solis: Miera simboli

1. Ievaduzdevums

Īss ieskats miera zīmju izcelsmē liks skolēniem domāt par simboliem, kuri tiek izmantoti, lai attēlotu mieru. Pirmajā aktivitātē skolēni darbojas pāros, uzsākot diskusiju.

Atslēgas vārdi, attēli:

1. - Miera balodis, labi zināms miera apzīmējums Rietumu sabiedrībā.
2. - Dzērve (bieži lieto Senās Āzijas mākslā).
3. - Starptautiskais miera simbols.
4. - Miera simbols senajā Āzijā (tas nozīme: pagātne, tagadne un nākotne).
5. - Ķīniešu simbols in un jaņ. Zināmā mērā ir miera simbols (nozīmē iekšējo harmoniju).
6. - Pretkara simbols, ko izmantoja visā pasaulē demonstrācijās pret iebrukumu Irākā.
7. - Origami - miera dzērve (tāds pats kā Nr.2).
8. – Pirātu karogs (acīmredzot tas norādīts drīzāk kā pretstats mieram, uztverams kā aicinājums karot).
9. - Otrreizējās pārstrādes simbols, nevis miera simbolu.
10. - Ķīniešu hieroglifs, kas raksturo mieru.
11. - Melnā lente - pret terorismu.
12. - Varavīksnes lente mieram.
13. – Spuldze tiek izmantota, lai attēlotu idejas, bet neasociējas ar mieru.
14. – Žests "V" (viktorija – uzvara) tiek izmantots, lai izteiktu mieru.
15. - Svairi simbolizē taisnīgumu. Varētu apgalvot, ka taisnīgums nes mieru, bet būtībā tie nav miera simbols.

2. Uzdevums

Nākamās divas darbības veic pāros. Sākumā, skolēniem vajadzētu atcerēties izteicienus, kas raksturo mieru, Tad skolēniem vajadzētu atcerēties darbības saistītas ar mieru. Piemēri:

Izteicieni par mieru

Smēķēt miera pīpi

Aprakt kara cirvi

Miers ar jums

Darbības

Māt ar baltu karogu

Noskūpstīt kādu

Sarokoties

Parakstīt miera līgumu

Noskūpstīt reliģisku ikonu

3. Noslēgums

Pēdējā aktivitāte jāveic individuāli, un tās mērķis ir palīdzēt skolēniem saprast, ka žesti un vārdi, ko izmanto, lai izteiktu mieru, var mainīties ne tikai atkarībā no konkrētās (politiskās, reliģiskās, u.c.) vides, bet arī atkarībā no runātāja dzimuma un vecuma. Nobeigumā, skolēniem vajadzētu iepazīstināt pārējos ar to, ko viņi ir uzrakstījuši un varētu arī komentēt iepriekšējo vingrinājumu rezultātus. Tas varētu būt arī mājasdarbs.

2.solis –Vārds "miers"

1. Ievaduzdevums

Pirmās aktivitātes mērķis ir vienkārši iemācīties atpazīt vārdu "miers" citās valodās. Atbildes uz šo uzdevumu nevar paredzēt un tās būs atkarīgas gan no skolēnu pieredzes, gan no tā, vai viņi ir izpildījuši mājasdarbu.

Šīs tīmekļa lapas satur vārda "miers" tulkojumus dažādās valodās:

<http://www.freelang.net/expressions/peace.html>

<http://www.dhnet.org.br/direitos/bibpaz/Textos/Peace.htm>

2. uzdevums

Nākamās aktivitātes ir divas spēles. Pirmajā skolēni izklaidējošā veidā tiek iepazīstināti ar citām valodām, bet otrajā tie tiek aicināti spēlēties ar vārdiem.

Vingrinājuma A atbildes

A. Ķīniešu

B. Grieķu

C. Krievu

D. Ebreju

Vārds "shalom" **שלום** ebreju valodā nozīmē "miers" un tas nozīmē arī sasveicināšanos (atbilde b).

Vingrinājuma B atbildes:

1. **Portugāļu** paz

2. **Rumāņu** pace

3. **Oksitāņu** patz

4. **Latīņu** pax

5. **Esperanto** paco

6. **Basku** bakea

7. **Franču** paix

8. **Slovēņu** mir

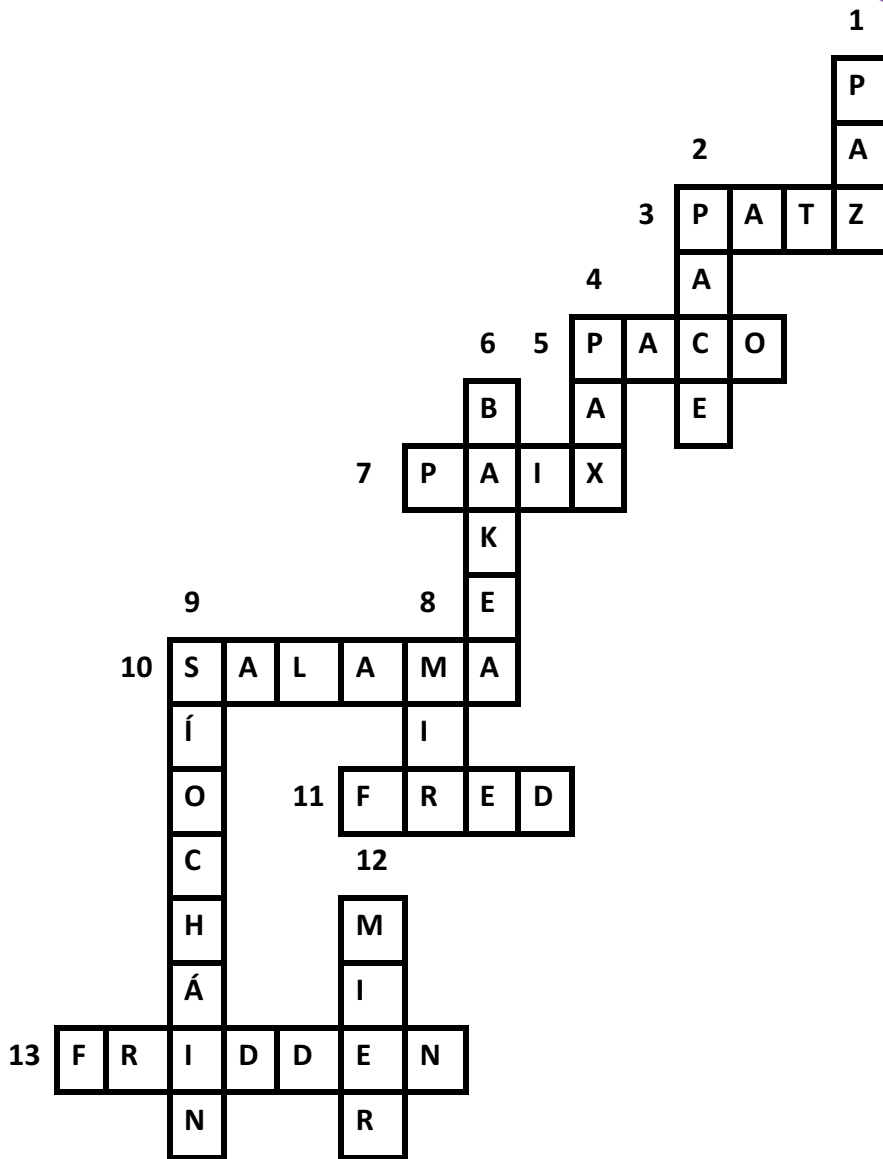
9. **Īru (Gallu)** síocháin

10. **Svahili** salama

11. **Norvēģu** fred

12. **Slovāku** mier

13. **Luksemburgas** fridden

3. Nobeigums

Skolēni sadalās mazās grupās un intervē dažādus cilvēkus, lūdzot tos nosaukt, kādus simbolus un žestus tie izmanto, lai apzīmētu "mieru" un kādā kontekstā.

1.darba lapa – Miera simboli

1.levaduzdevums.

Miera simbola izcelsme nav skaidra. Šķiet, pirmo reizi tas tika izmantots Lielbritānijā kodolatbruņošanās kampaņas maršā, Aldermastonā 1956.gadā, un vēlāk to pārņēma studentu pretkara kustības. Simbolā ietverti apzīmējumi no jūras kodu semafora, un pārstāv koda burtus ND (Nuclear Disarmament – kodolatbruņošanās). Jūras kara flotē karoga semafora signalizācijas sistēmā burti N un D tiek pārstāvēti šādi:

N

D

Aplūkojiet attēlus ar simboliem un zīmēm un nosakiet, kuras izmanto, lai attēlotu mieru.
Ar saviem klasesbiedriem salīdziniet rezultātus.

1

2

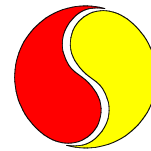
3

4

5

6

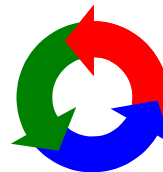
7

8

9

10

11

12

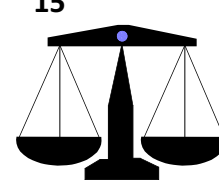
13

14

15

2. uzdevums

A) Vārdu "miers" var izteikt ar noteiktām frāzēm, žestiem vai darbībām, piemēram, "smēķēt miera pīpi". Cik un kādas frāzes jūs zināt? Uzskaitiet tās pa pāriem, un pēc tam iepazīstiniet ar savu sarakstu pārējos klasesbiedrus.

B) Kādus citas izteicienus, darbības jūs zināt? Kas tos izmanto? Kādā kontekstā? Sadalieties pa pāriem un aizpildiet tabulu:

DARBĪBA	KONTEKSTS
Māt ar baltu karogu	Karavīri māj saviem ienaidniekiem, lai beigtu cīnīties.
Noskūpstīt kāda vaigu	
Sarokoties	

3. Noslēgums

Mēs redzējām, ka ir daudzi veidi, kā paust mieru: ar pasākumiem, ar vārdiem, ar simboliem, ar žestiem, bet ... Kā tu izteiktu mieru? Ko tu teiktu? Kādu žestu izmantotu? Aizpildi tabulu un pēc tam iepazīstini ar to savus klasesbiedrus:

Salīgsti mieru ar...	Ko tu saki?	Kā rīkojies, žestikulē?
Savu tēvu		
Savu māti		
Vecāko brāli		
Vecāko māsu		
Jaunāko brāli		
Jaunāko māsu		
Draugu		
Draudzeni		
Klasesbiedru		
Klasesbiedreni		

2.darba lapa – Vārdi "miers"

1.uzdevums.

Iepriekšējā reizē mēs noskaidrojām, ka ir dažādi vārda "miers" simboli un veidi kā to pateikt. Arī vārdi ir zīmes. Kādās valodās jūs varat pateikt vārdu "miers" vai izlīgt? Aizpildiet tabulu:

Valoda	Vārds MIERS

2.uzdevums

A) Zemāk vārds "miers" ir uzrakstīts ebreju, ķīniešu, krievu un mūsdienu grieķu valodās. Vai varat atpazīt šo valodu alfabētus?

A. 和平

B. мир

C. ειρήνη

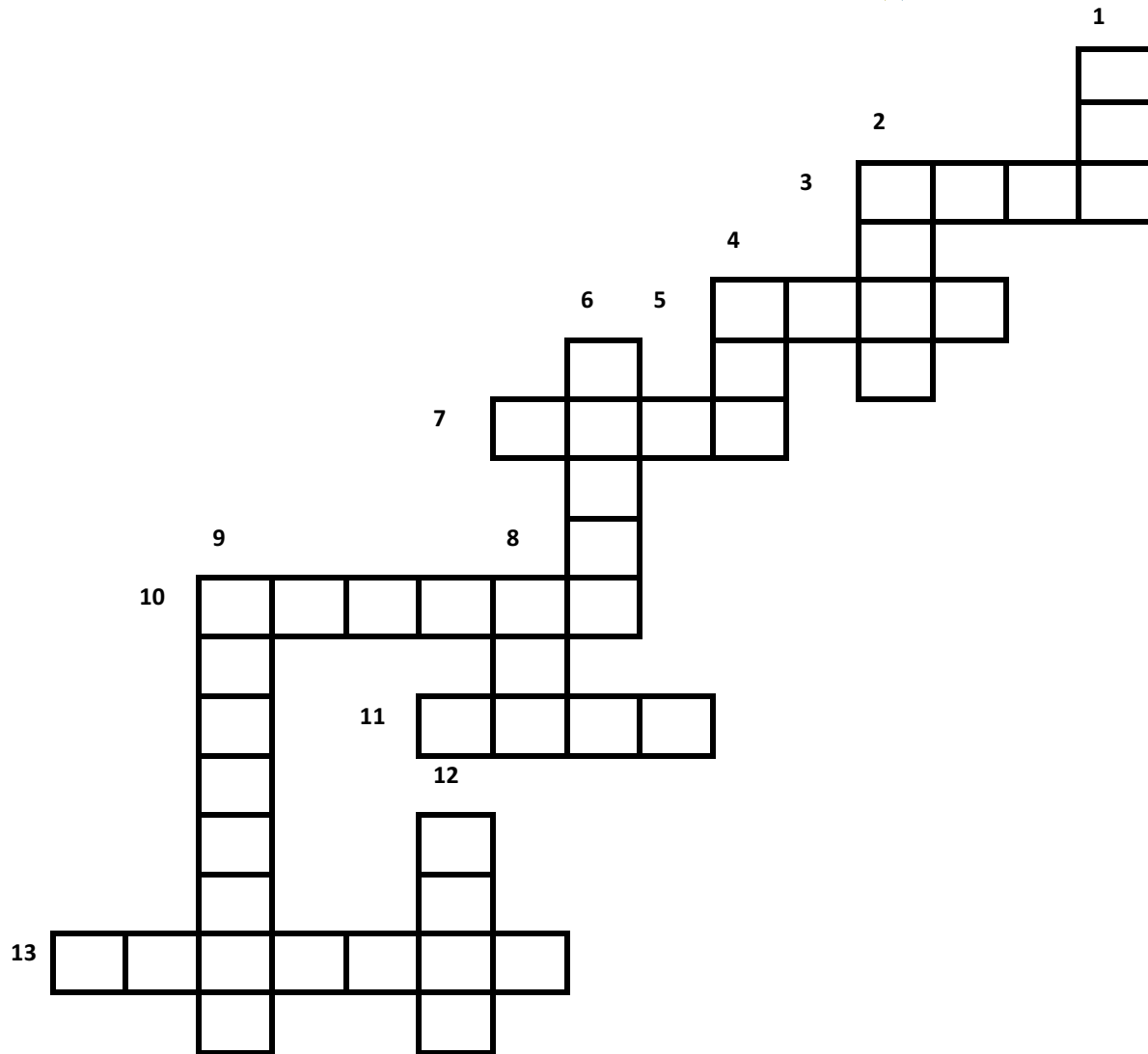
D. שלום

Ebreju valodā "mieru" izsaka ar "šalom" un tas nozīmē arī:.....

a) Paldies

b) Labdien

c) Atvainojiet

B) ✍️ Šai krustvārdu mīklā ir ietverts vārds "miers" dažādās valodās. Identificējiet šīs valodas un atrisiniet krustvārdu mīklu.

salama	mier	mir	pace	paz	patz	paco
	fridden	fred	pax	síocháin	paix	bakea

1. Portugāļu, 2. Rumāņu, 3. Oksitāņu, 4. Latīņu, 5. Esperanto, 6. Basku, 7. Franču, 8. Slovēņu, 9. Īru (Gallu), 10. Svahili, 11. Norvēģu, 12. Slovāku, 13. Luksemburģiešu

3. Noslēgums

Sadalieties grupās! Intervējiet dažādus cilvēkus un lūdziet tos nosaukt, kādus vārdus, simbolus un žestus tie izmanto, lai apzīmētu "mieru" un kādā kontekstā.

Aizpildiet tabulu (ja nepieciešams, iekopējiet papildus lodziņus):

Vārds:	Vecums:
Dzimums:	Izcelšanās:
Vārds "miers":	
Izmantotie simboli, lai apzīmētu "mieru":	
FRĀZES, izsakot mieru	KONTEKSTS
ŽESTI, izsakot mieru	Konteksts